

BIRŽŲ AERODROMO SKRYDŽIŲ INSTRUKCIJA

Vilnius

2019

Trečias leidimas

SUDERINTA:

Transporto kompetencijų agentūros
Aerodromų skyriaus vadovas

Arūnas Stankevičius

2019 m. _____ d.

TVIRTINU:

Biržų aeroklubo viršininkas

Mantas Binkis

2019 m. _____ d.

BIRŽŲ AERODROMO SKRYDŽIŲ INSTRUKCIJA

1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Biržų aerodromas priklauso Biržų aeroklubui.

1.2. Už Biržų aerodromo naudojimą ir priežiūrą atsako aeroklubo viršininkas arba jo įsakymu paskirtas atsakingas asmuo.

1.3. Aerodromu gali naudotis ir kitos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos aviacijos organizacijos ar fiziniai asmenys, vadovaudamiesi šios instrukcijos reikalavimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei turintys aerodromo savininko ar jo įgalioto asmens leidimą.

1.4. Atsakingi asmenys už:

1.4.1. orlaivių skrydžių saugą – orlaivių vadai;

1.4.2. skrydžių organizavimą – viršininkas arba jo įsakymu paskirtas atsakingas asmuo;

1.4.3. Biržų aerodrome vykdant 6.4 punkte numatytus skrydžius ir veiklą skiriamas skrydžių koordinatorius.

1.5. Už teisingos informacijos apie aerodromą pateikimą Transporto kompetencijų agentūrai ir VĮ „Oro navigacija“ informaciniuose leidiniuose atsakingas Biržų aeroklubo viršininkas arba jo paskirtas atsakingas asmuo.

2 SKYRIUS. AERODROMO DUOMENYS

2.1. Aerodromas yra 2 km į pietus nuo Biržų miesto centro.

Adresas: Biržų aerodromas

Veterinarijos g. 2

p. d. Nr. 1

LT-41002 Biržai

Mob.tel.: +370 698 78 459.

El.paštas. birzuaeroklubas@gmail.com

2.2. Aerodromo kontrolės taško (AKT) geografinės koordinatės pagal WGS-84 sistemą:

2.2.1. 56°10'34" šiaurės platumos;

2.2.2. 024°45'36" rytų ilgumos.

2.3. Aerodromo aukštis virš jūros lygio $H_{aer} = +190$ pėdų (+58 m).

2.4. Magnetinis nuokrypis +7°(2015).

2.5. Aerodromo charakteristikos:

2.5.1. Aerodromas yra gruntinis, jo laukas yra netaisyklingo daugiakampio formos (1 priedas);

2.5.2. Maksimali leistina aerodrome naudojamo orlaivio masė - 5700 kg;

2.5.3. Aerodrome yra du gruntiniai kilimo ir tūpimo takai (toliau - KTT):

magnetinis kursas MK 026° - 206°, matmenys (ilgis x plotis) - 600 m x 30 m,

magnetinis kursas MK 152° - 332°, matmenys (ilgis x plotis) - 600 m x 30 m;

Pastaba: asfaltbetonio dangos KTT 08/26 (350 m x 18 m) nenaudojamas. KTT galai yra paženklinėti baltos spalvos ženklais (1 priedas).

2.6. Gruntiniai KTT paženklinėti vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinių aerodromų projektavimo, statybos ir naudojimo specialiaisiais reikalavimais bei

trumpojo kilimo ir tūpimo civilinių aerodromų projektavimo, statybos ir naudojimo specialiuosius reikalavimais.

2.7. Orlaivių stovėjimo aikštelė (100 m x 50 m) yra šiaurinėje aerodromo dalyje. Stovėjimo aikštelių ribos - neženklintos.

2.8. Aerodromo pastatų, statinių ir kitų elementų išdėstymas nurodytas 1 priede.

3 SKYRIUS. BENDROSIOS AVIACIJOS ORLAIVIŲ IR AERODROMŲ AVIACIJOS SAUGUMO REIKALAVIMAI (AIC A004/2015)

3.1. Bendrosios aviacijos orlaivių savininkai ar naudotojai stovinčio orlaivio išorines duris turi laikyti užrakintas arba užplombuotas, išskyrus tuos atvejus, kai jie laikomi užrakinamame angare.

3.2. Aerodromų, naudojamų bendrosios aviacijos skrydžiams ir turinčių ICAO kodus, savininkai (valdytojai) turi įgyvendinti šias saugumo priemones:

3.2.1. prie vietų (angarų, lauko aikštelių), kuriuose yra laikomi orlaiviai, įrengti informacinius ženklus, įspėjančius asmenis apie atsakomybę už neteisėtą patekimą į orlaivį ar orlaivio naudojimą;

3.2.2. tikrinti aerodromo teritorijoje esančius orlaivius ir nustatyti, ar nėra požymių, kad į orlaivius buvo mėginta nesankcionuotai patekti, bei ar jie laikomi užrakinti/užplombuoti (tais atvejais, kai orlaiviai laikomi angare, ar anaras laikomas užrakintas); patikrinimo rezultatus fiksuoti patikrinimo žurnaluose;

3.2.3. esant tam tikroms aplinkybėms, pavyzdžiui, vykstant renginiams netoliese ar aerodromo teritorijoje, sustiprinti aerodromo priežiūrą;

3.2.4. bendradarbiauti su vietos teisėsaugos institucijomis, gaunant informaciją apie įtartinus veiksmus, kurie gali kelti grėsmę; remiantis gauta informacija vykdyti neformalų saugumo vertinimą.

3.3. Aerodromų, naudojamų bendrosios aviacijos skrydžiams ir turinčių ICAO kodus, savininkus (valdytojus) šio įsakymo 2 punkte numatytas saugumo priemones turi įrašyti į Aerodromų skrydžių instrukcijas.

4 SKYRIUS. AERODROMO ORO ERDVĖ

4.1. Biržų aerodromo oro erdvė (toliau ATZ) yra Vilniaus skrydžių informacijos regione, Šiaulių skrydžių informacijos paslaugų (FIS) sektoriuje, kurios:

4.1.1. vertikalios ribos nustatytos nuo žemės paviršiaus iki 2500 pėdų nuo vidutinio jūros lygio (2 priedas);

4.1.2. horizontalios ribos nenustatytos.

4.2. Biržų ATZ atitinka Privalomosios radijo ryšio oro erdvės (toliau - RMZ) reikalavimus (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.1a).

4.3. Biržų ATZ yra 3 pagrindinės pilotavimo zonos: 1, 2 ir 3 (3 priedas).

4.4. Aerodromo kliūtys nurodytos aerodromo apsaugos zonos kliūčių schemoje (4 priedas).

5 SKYRIUS. SKRYDŽIŲ VYKDYMAS

5.1. Visi skrydžiai Biržų ATZ turi būti vykdomi pagal RMZ reikalavimus: prieš

įskridimą į RMZ pilotas privalo nustatyti radijo ryšį, pranešti orlaivio šaukinį ir tipą, savo vietą, aukštį, skrydžio tikslą ir kitą skrydžių saugos svarbią informaciją (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.2a).

5.2. Jei orlaivyje neįrengta radijo ryšio įranga, aerodromo RMZ naudotis leidžiama iš anksto tai suderinus su Biržų aeroklubo viršininku.

5.3. Aerodrome ir ATZ vykdomi skrydžiai sklandytuvais kurie į orą yra keliami orlaivių ir autoišvilktuvo pagalba.

5.4. Visi skrydžiai Biržų ATZ, turi būti vykdomi pagal aerodromo slėgį (QFE).

5.5. Skrydžiai gali būti vykdomi tik dienos metu pagal vizualiųjų skrydžių taisykles (VST). 5.6. Skraidant orlaiviais, naudojami dešinys arba kairys skrydžių ratai (5 priedas).

5.7. Paleidžiant variklius, kylant, tūpiant ir statant orlaivį į stovėjimo aikštelę, įgula turi įvertinti vėją (greitį, kryptį), atsižvelgiant į orlaivio charakteristikas.

5.8. Orlaivis (toliau - OL) gali užimti KTT tik įsitikinęs, kad KTT yra laisvas ir planuojamas kilimas nesutrukdydys išlaikyti saugų intervalą tarp orlaivių.

5.9. Orlaiviai, kad nutūptų, turi 1200 pėdų aukštyje (pagal QFE) netrukdydami kitiems OL ir išlaikydami saugų intervalą tarp jų įskristi į trečiąjį dešiniojo ar kairiojo rato posūkį (pagal savo pasirinktą arba kitų OL jau naudojamą KTT) ir atlikti artėjimo tūpti procedūrą (pagal orlaivio skrydžių vykdymo vadovą). Sklandytuvai tūpia į aerodromo lauke ženklais pažymėtus vartus.

5.10. Siekdamas užtikrinti skrydžių saugą Biržų ATZ orlaivio vadas, privalo teikti informaciją apie save kitoms įguloms.

5.11. Orlaivio vadas esantis ATZ ar ketinantis įskristi (išskristi) į (iš) ATZ privalo teikti informaciją šiose vietose:

5.11.1. prieš riedėjimą į parengtinio starto liniją;

5.11.2. prieš KTT užėmimą kilti;

5.11.3. prieš kilimą;

5.11.4. išskrendant iš skrydžių rato į zoną ar į maršrutą;

5.11.5. prieš keičiant naudojamo aukščio diapazoną zonoje – nurodyti naują diapazoną;

5.11.6. baigus darbą zonoje - nurodyti turimą aukštį ir planuojamo įskridimo į skrydžių ratą vietą pagal naudojamą KTT;

5.11.7. likus skrydžio trims minutėms iki ATZ - nurodyti savo magnetinį kursą, vietą ir aukštį bei informuoti apie savo atskridimo tikslą (kirsti oro erdvę, nutūpti ar kita);

5.11.8. prieš radijo dažnio pakeitimą - informuoti apie kitą dažnį;

5.11.9. prieš įskrendant į skrydžių ratą - nurodyti planuojamą rato vietą ir aukštį pagal QNH;

5.11.10. įskrendant į skrydžių ratą - nurodyti skrydžių rato vietą ir aukštį pagal QNH;

5.11.11. įskrendant į pasirinkto KTT dešiniojo ar kairiojo rato trečiąjį posūkį – pranešti apie sprendimą vykdyti artėjimo tūpti procedūrą ar kitą manevrą;

5.11.12. tūptinėje – pranešti apie ketinimą tūpti visiškai sustojant arba tūpimą “konvejeriu”;

5.11.13. nutūpus informuoti apie pasitraukimą iš KTT, jeigu tūptinėje yra kitų OL;

5.11.14. tūptinėje arba nutūpus nedelsiant informuoti kitus orlaivius apie savo plano tūpti visiškai sustojant pakeitimą į tūpimą „konvejeriu“ arba tūpimą „konvejeriu“ pakeitimą į tūpimą visiškai sustojant, arba priimtą sprendimą nutraukti tūpimo procedūrą ir vykdyti pakartotinį artėjimą tūpti;

5.11.15. kiekviename etape - apie sprendimą keisti savo prieš tai skelbtus planus, visą kitą informaciją, kad išvengti pavojingų situacijų ar avarių, kad esant būtinybei orlaiviui būtų užtikrinta pirmenybė tūpti.

5.12. Kai aerodrome nėra galimybės saugiai atlikti artėjimo procedūros ir nutūpti, įgula turi skristi į atsarginį aerodromą arba lauko aikštelę pasirinktą iš oro (6 priedas).

5.13. Rekomendacijos orlaivio įguloms, atskrendančioms į Biržų aerodromą:

5.13.1. klausytis radijo ryšio 122.300 MHz dažniu, siekiant nustatyti, kiek orlaivių skraido, kokias užduotis jie vykdo, kokiose vietose ir kokiuose aukščiuose jie yra;

5.13.2. artėjant prie aerodromo, pirma užimti laukimo zoną (3 priedas), ir tik po to planuoti įskridimą į aerodromo skrydžių ratą;

5.13.3. tiksliai vykdyti 5.11 punkto reikalavimus.

5.14. Visi Biržų aerodrome vykdomi mokomieji skrydžiai yra stebimi skrydžių koordinatoriaus ir palaikomas abipusis radijo ryšys. Skrydžių koordinatorių turi teisę duoti informaciją orlaivio įgulai atliekančiai mokomąjį skrydį.

5.15 Mokymo organizacijos, vykdančios mokomuosius skrydžius Biržų aerodrome, savo darbą organizuoja pagal savo mokymo organizacijos patvirtinto Skrydžių vykdymo vadovo reikalavimus.

6 SKYRIUS. SKRYDŽIŲ ORGANIZAVIMAS IR APRŪPINIMAS

6.1. Periodiškai arba nuolat skraidyti Biržų ATZ gali tik tie orlaiviai, kurių naudotojai ar savininkai turi rašytinį aeroklubo viršininko leidimą arba naudotojo sutartį.

6.2. Orlaivio vadas norėdamas išskristi, atskristi į Biržų aerodromą privalo:

6.2.1. susipažinti su VĮ „Oro navigacija“ publikuojama oro navigacijos informacija: NOTAM, SUP, AIC;

6.2.2. susipažinti su informacija apie aerodromą, kuri paskelbta Oro navigacijos informacijos rinkinyje vizualiems skrydžiams (AIP VFR) ir aerodromo skrydžių instrukcija;

6.2.3. gauti informaciją apie aerodromo tinkamumą skrydžiams, ar nėra skelbiamų apribojimų, iš aerodromo viršininko arba jo paskirto atsakingo asmens;

6.2.4. vizualiai nustatyti horizontalų matomumą pagal matomų objektų orientyrus, kurių nuotolis iki stebėjimo taško žinomas ir nustatytas (7 priedas);

6.2.5. vizualiai ir prietaisais įvertinti kitas faktines meteorologines sąlygas (vėjo greitį, jo kryptį, debesų pado aukštį, temperatūrą, aerodromo slėgį), arba gauti meteorologinę informaciją ir prognozę artimiausioje vietos meteorologijos tarnyboje, arba Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Aviacinės meteorologijos centre, tel. +370 706 94 798, faks. +370 5 216 6819;

6.2.6. įvertinti ornitologinę situaciją aerodrome.

6.3. Atsakingas asmuo privalo užtikrinti, kad:

6.3.1. jo darbo vietoje, kai skraidoma, būtų įjungtas radijo stotis 122.300 MHz dažniu;

6.3.2. būtų apžiūrėtas ir įvertintas aerodromo tinkamumas skraidyti ir padarytas išvadų įrašas atitinkamame žurnale;

6.3.3. įsitikinti kad naudojamas KTT pažymėtas tūpimo krypties ženklų;

6.3.4. įguloms būtų pateikta informacija apie aerodromo parengtą skrydžiams.

6.4. Vykdamas Biržų aerodrome akrobatinius skrydžius, parašiutininkų išmetimą, Biržų aerodrome bazuojančių mokymo organizacijų mokomuosius skrydžius, pakeliant sklandytuvus autoišvilktuvu, vykstant aviacijos sporto varžyboms, aviacijos parodomiesiems renginiams skiriamas skrydžių koordinatorių.

6.5. Skrydžių koordinatoriaus pagrindinė funkcija yra stebėti aerodrome ir aerodromo erdvėje judančius OL ir perspėti orlaivių įgulus, kad būtų išvengta incidentų, pavojingų suartėjimų arba radijo ryšio nesupratimo.

6.6. Skrydžių koordinatorių(-iai) skiriamas(-mi) Biržų aeroklubo viršininko įsakymu.

6.7. Skrydžių koordinatorių turi pasirašytinai susipažinti su savo pareigybine instrukcija.

7 SKYRIUS. ORO ERDVĖ IR ORO EISMO PASLAUGOS

7.1. Biržų aerodrome skrydžių informacijos paslaugos neteikiamos.

7.2. Orlaivio įgulos, atskrendančios į Biržų aerodromą, privalo teikti informaciją apie save pagal 5.11 p. reikalavimus.

7.3. Biržų aerodromo šaukinys yra „BIRŽAI RADIJO“, naudojamo radijo ryšio dažnis - 122.300 MHz.

7.4. Visi pokalbiai 122.300 MHz radijo dažniu yra įrašomi į skaitmeninę laikmeną ir saugomi 30 parų, o įvykus aviacijos įvykiui, saugomi iki tyrimo pabaigos.

7.5. Skrydžiai Vilniaus skrydžių informacijos regione, Šiaulių FIS sektoriuje nuo žemės lygio iki 95 skrydžio lygio turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Šiaulių skrydžių informacijos punkto šaukinys yra ŠIAULIAI INFORMACIJA, radijo ryšio dažnis – 124.450 MHz.

7.6. Skrydžiai Biržų aerodrome turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius).

7.7. Šiaulių prieigos skrydžių valdymo punkto šaukinys yra ŠIAULIAI BOKŠTAS, radijo ryšio kanalas - 120.405

7.8. Skrydžiai Vilniaus skrydžių valdymo regione aukščiau 95 skrydžio lygio turi būti vykdomi pagal C klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus regiono skrydžių valdymo punkto šaukinys yra VILNIUS CONTROL, radijo ryšio dažnis - 133.305 MHz.

7.9. Jeigu skrydis planuojamas Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Palangos aerodromų skrydžių valdymo rajone arba kitoje valdomoje oro erdvėje, orlaivio vadas turi ne vėliau kaip prieš 60 minučių iki numatyto išskridimo laiko pateikti skrydžio planą į Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietę tel. +370 706 94 694, +370 706 94

747, el. paštu briefing@ans.lt arba užpildyti skrydžio plano formą interneto svetainėje www.ans.lt ir gauti patvirtinimą apie jo priėmimą tel.: +370 706 94 694, +370 706 94 747.

7.10. Atitinkamos formos paraiškos rezervuojamai erdvei nustatyti turi būti teikiamos VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriui faksu +370 706 94 579 arba el. paštu amc@ans.lt ne vėliau kaip prieš 8 darbo dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Oro eismo vadybos skyrius turi ne vėliau kaip prieš 4 dienas informuoti paraiškos teikėją apie sprendimą rezervuoti oro erdvę.

8 SKYRIUS. VEIKSMAI YPATINGOMIS SITUACIJOMIS

8.1. Įvykus avarijai arba ypatingam atvejui, arba incidentui ar pastebėjus šios instrukcijos pažeidimo arba nesilaikymo atvejį, kiekvienas aerodrome esantis orlaivio vadas, skrydžių organizavime dalyvavęs ar juos stebėjęs asmuo, privalo nedelsdamas informuoti Biržų aeroklubo viršininką arba jo įgaliotą asmenį. Jei būtina, informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112, Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, +370 706 94 588, +370 706 94 585, mob. +370 610 46 024.

Avarinis dažnis 121.500 MHz.

8.2. Biržų aeroklubo viršininkas arba jo įgaliotas asmuo, gavę informaciją apie avariją, ypatingą atvejį, incidentą arba šios instrukcijos pažeidimą, privalo fiksuoti ir imtis atitinkamų priemonių:

8.2.1. informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112, Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, +370 706 94 588, +370 706 94 585, mob. +370 610 46 024 bei savo jėgomis organizuoti gelbėjimo darbus;

8.2.2. Išsiaiškinti su orlaivio vadu, pažeidusiu šią instrukciją, visas aplinkybes ir apie įvykį pranešti skrydžius organizavusios organizacijos vadovui ir Lietuvos transporto saugos administracijai.

9 SKYRIUS. ORO NAVIGACIJOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

9.1. Oro navigacijos informacijos paslaugas teikia VĮ „Oro navigacija“ Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietė, kontaktai:

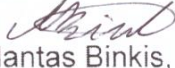
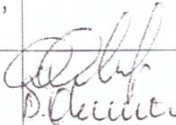
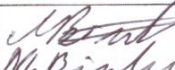
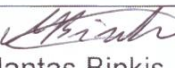
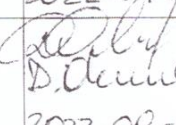
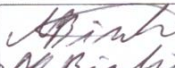
Tel.: +370 706 94 694, 370 706 94 747

Faks: +370 706 94 621

El. paštas briefing@ans.lt

PATAISŲ ĮRAŠAI

Pataisos Nr. Data	Taisomi puslapiai	Įtraukta (Vardas, pavardė, parašas, data)	Suderinta	Patvirtinta *
2022-08-30	4	 Mantas Binkis, 2022-08-30	 D. Demulėčius 2022-09-13	 M. Binkis 2022-09-18
2022-08-30	Priedas 6	 Mantas Binkis, 2022-08-30	 D. Demulėčius 2022-09-13	 M. Binkis 2022-09-18

* - pataisa įsigalioja nuo patvirtinimo datos.

PATAISŲ ĮRAŠAI

Pataisos Nr. Data	Taisomi puslapiai	Įtraukta (Vardas, pavardė, parašas, data)	Suderinta	Patvirtinta *

* - pataisa įsigalioja nuo patvirtinimo datos.